

**WYBRANE PUBLIKACJE
KRYMINOLOGICZNE
I Z ZAKRESU NAUK
PENALNYCH OPUBLIKOWANE
W 2024 R.**

Konrad Buczkowski, Paulina Wiktorska

Mobilities, Social Change and Crime. Lessons from Poland

Wydawnictwo Routledge/Taylor & Francis Group, London, New York 2024, 122 s.

This book presents a synthesis of selected trends in the dynamics and structure of crime in Poland over the past 30 years, in the context of ongoing social transformations in the wider region. The book explores the impact of the deep systemic transformation of the late 1980s and early 1990s on the phenomenon of crime, its structure and dynamics, and the policy of its control in the following decades. It also examines the impact of changes resulting from the dynamic development of Polish society in the 21st century in the context of global changes towards the emergence of a new form of collective life, a mobile information society based on modern technologies. The focus is primarily on those deviant behaviours that can most obviously be linked to social changes, primarily political, economic, legal, and technological. The work examines disclosed crime figures available in official statistics. It also looks to the future considering the global societal changes caused by the outbreak of the COVID-19 pandemic. Based on preliminary observations made in selected countries, the authors describe associated changes in criminal behaviour and identify some pivotal developments that may influence future trends. The book will be of interest to academics and researchers working in the areas of criminal law, criminology, sociology and criminal policy.

Źródło: https://www.routledge.com/Mobilities-Social-Change-and-Crime-Lessons-from-Poland/Buczkowski-Wiktorska/p/book/9781032446349?srsltid=AfmBOor1JUfvlD8Umt-iP98xVccvL4SLBf3yvc-Dfz3S_NotqNa_kTe

Magdalena Grzyb

Kobieta jako ofiara zabójstwa. Studium kryminologiczne

Wydawnictwo Krakowski Instytut Prawa Karnego Fundacja, Kraków 2024, 508 s.

Książka stanowi pierwszą w polskiej nauce próbę opisanego zjawiska zabójstwa od strony kryminologicznej, koncentrując się na kobiecie jako ofierze tego przestępstwa.

Celem książki jest wszechstronne naświetlenie zjawiska zabójstw, w których wiktymizowane są kobiety. Autorka stara się udzielić odpowiedzi na pytanie, czy zabójstwa kobiet różnią się od pozostałych zabójstw. Analizuje konkretne sprawy sądowe oraz prezentuje dane statystyczne. Lekturę książki ułatwiają liczne tabele (w sumie ponad 80), a także opisy zdarzeń, które ilustrują prowadzone rozważania.

Książka jest wartościową pozycją dla każdej osoby zainteresowanej przemocą wobec kobiet oraz rzeczywistym obrazem przestępczości przeciwko życiu w Polsce. Praca zainteresuje nie tylko akademików, ale także praktyków prawa zajmujących się przestępczością, której ofiarami mogą paść kobiety. Będzie interesującą lekturą dla osób działających w organizacjach pozarządowych oraz adeptów zawodów prawniczych.

Publikacja dostępna on-line: https://kipk.pl/wp-content/uploads/2024/06/Grzyb_kobietaebook.pdf

Źródło: <https://kipk.pl/ksiazki/kobieta-jako-ofiara-zabojstwa/>

Włodzimierz Wróbel, Mikołaj Małecki, Małgorzata Pyrcak-Górowska, Dominik Zajac (red.)

Nowy model prawa wykroczeń. Teoria, praktyka, przyszłość

Wydawnictwo Krakowski Instytut Prawa Karnego Fundacja, Kraków 2024, 663 s.

Prezentowana monografia to kompleksowe spojrzenie na prawo wykroczeń w Polsce. Wypracowanie nowych założeń modelowych w zakresie prawa wykroczeń możliwe jest po wszechstronnej analizie jego miejsca w systemie prawa represyjnego oraz spojrzeniu na praktykę stosowania przepisów.

Autorzy analizują prawo wykroczeń z trzech perspektyw. Pierwsza to teoretyczne spojrzenie na prawo wykroczeń jako takie, aspekty normatywne prawa wykroczeń oraz istotne instytucje Kodeksu wykroczeń. Druga to prezentacja wyników badań aktowych dotyczących różnorodnych typów wykroczeń wraz z krytyczną analizą problemów, jakie rodzą w praktyce wymiaru sprawiedliwości. Trzecia to krytyczne spojrzenie na przyszłość prawa wykroczeń w aspekcie modelowym, w kontekście rozwoju nowych technologii, szczegółowych przepisów wymagających aktualizacji oraz wykroczeń, które jawią się jako żywe skamieniałości.

Prawo, którego zadaniem jest kształtowanie rzeczywistości społecznej, musi brać pod uwagę aktualny stan stosunków społecznych, otoczenie kulturowe i cywilizacyjne norm prawnych, a także stan dyskusji naukowej o jakości tworzenia i stosowania prawa represyjnego w państwie praworządym. Przedstawione w książce rozważania, zgrupowane pod hasłami: Teoria – Praktyka – Przyszłość, wyznaczają kierunki i ramy nowego modelu prawa wykroczeń w Polsce.

Publikacja dostępna on-line: https://kipk.pl/wp-content/uploads/2024/09/KIPK_Nowy_model.pdf

Źródło: <https://kipk.pl/ksiazki/nowy-model-prawa-wykroczen-teoria-praktyka-przyszlosc/>

Zuzanna Ganczewska, Wojciech Górowski, Piotr Kładoczny, Piotr Kubaszewski, Mikołaj Małecki, Bartosz Wierciński, Mikołaj Słomka, Szymon Tarapata, Dominik Zajac

Tymczasowe aresztowanie. Standardy, które nie przyjęły się w Polsce. Dlaczego jest źle? Jak powinno być?

Wydawnictwo Krakowski Instytut Prawa Karnego Fundacja, Kraków 2024, 200 s.

W prezentowanym opracowaniu autorzy diagnozują, że stosowanie tymczasowego aresztowania w Polsce odbiega od podstawowych standardów wyznaczonych przez polską Konstytucję i umowy międzynarodowe. Reforma środków zapobiegawczych jest niezbędna i powinna przebiegać trzytorowo: ich katalog musi ulec poszerzeniu, należy zmodyfikować przepisy dotyczące orzekania i stosowania tymczasowego aresztowania, niezbędna jest zmiana praktyki stosowania prawa.

Autorzy prezentują dane statystyczne, analizują przepisy i orzeczenia, przedstawiają konkretne rekomendacje legislacyjne.

Źródło: <https://kipk.pl/ksiazki/tymczasowe-aresztowanie/>

Paweł Waszkiewicz

Niesłuszne skazania

Wydawnictwo Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości, Warszawa 2024, 285 s.

Z recenzji dr. hab. Wojciecha Jasińskiego, prof. UW

Wybór tematyki poruszanej w monografii, jej aktualność, a także sposób ujęcia i jej przybliżenia polskiemu czytelnikowi zasługują na pozytywną ocenę. Niewątpliwie publikacja poruszająca problematykę niesłusznych skazań – zarówno w szerszym, globalnym, jak i polskim kontekście – jest bardzo potrzebna. Warto podkreślić, że również przeprowadzone przez Autora (indywidualnie i zespołowo) badania, które mają pionierski charakter, a ponadto pozwalają rzucić nieco światła na tematykę, która do tej pory – co zresztą jest dość zaskakujące – nie doczekała się należytej uwagi rodzimych badaczy.

Z recenzji prof. dr. hab. Józefa Wójcikiewicza

Niniejsza monografia w szerokim zakresie koncentruje się na prezentacji badań nad niesłusznymi skazaniami czy pomyłkami sądowymi, przy czym, słusznie, wyeksponowano w niej kwestie metodologiczne. Nie dotyczy ona zatem „anatomii pomyłki sądowej”, stanowiąc niejako publikację metamerytoryczną. Dobrym pomysłem ożywiającym tekst było przytoczenie i omówienie kilku głośnych spraw, w których niewątpliwie stwierdzono niesłuszne skazania.

Publikacja dostępna on-line: <https://wydawnictwo.iws.gov.pl/wp-content/uploads/2024/07/Niesluszne-skazania-z-okladka.pdf>

Źródło: <https://wydawnictwo.iws.gov.pl/produkt/niesluszne-skazanie/>

Ewa M. Guzik-Makaruk, Ewelina Wojewoda, Luiza Bergcholtz

Patostreaming i patoinfluencing jako współczesne wyzwania dla prawa karnego i kryminologii

Wydawnictwo Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości, Warszawa 2024, 203 s.

Publikacja ma niewątpliwie charakter nowatorski, dotyczy bowiem problematyki, która nie była dotąd przedmiotem kompleksowego opracowania. Książka nawiązuje do stosunkowo nowej kategorii patologii społecznych, która w szczególności łączy się ze stale postępującym rozwojem nowych technologii oraz pojawieniem się całej gamy środków umożliwiających komunikację na odległość, w tym transmitowania różnych wydarzeń na żywo. Związane z tym upowszechnienie korzystania z mediów społecznościowych przyczyniło się do powstania licznych, dotychczas nieznanych zagrożeń. Do tych nowych patologii społecznych, które wykształciły się w cyberprzestrzeni, zalicza się także zjawisko tzw. patoinfluencingu i patostreamingu, generujące całą gamę zachowań dewiacyjnych, w tym o charakterze przestępczym. Zgodzić się trzeba z postawioną przez Autorki tezą, że w social mediach zaczęła panować niebezpieczna moda na promowanie odstępstw od petryfikowanych standardów moralnych i normatywnych.

Źródło: <https://wydawnictwo.iws.gov.pl/produkt/patostreaming-i-patoinfluencing-jako-wspolczesne-wyzwania-dla-prawa-karnego-i-kryminologii/>

Agnieszka Gutkowska

Nadzór prewencyjny. W poszukiwaniu optymalnego modelu wolnościowego środka postpenalnego

Wydawnictwo Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości, Warszawa 2024, 363 s.

Pracę oceniam bardzo wysoko z racji: rangi podjętego problemu, wnikliwego przedstawienia stanu prawnego i faktycznego nadzoru prewencyjnego, trafnej krytyki większości obowiązujących rozwiązań prawnych i praktyki ich stosowania, niezwykle wartościowych propozycji sposobu naprawy obecnej sytuacji w zakresie nadzoru prewencyjnego, pełnego uwzględnienia orzecznictwa sądowego i piśmiennictwa na ten temat, logicznego i zrozumiałego prowadzenia wywodów, wyjątkowej przydatności opracowania dla ustawodawcy i praktyków, wzorowo wykonanych badań praktyki (...) i wnikliwej prezentacji ich wyników, a także mądrze przedstawionego podsumowania prac badawczych, pozwalającego przyjąć, że cel pracy został osiągnięty, tzn. Autor znalazł poszukiwany model, i że w tym właśnie leży wartość tego dzieła.

W pracy przeprowadzono rzetelną analizę prawną różnych środków o charakterze wolnościowym, *de lege lata* obecnych w polskim systemie, a których celem jest nadzorowanie funkcjonowania osób podlegających kontroli ze strony odpowiednich służb z powodu już popełnionego przestępstwa lub realnego ryzyka jego popełnienia w przyszłości. Nadzór ten trafnie rozważono z dwóch perspektyw – kontroli zachowania sprawowanej przez organy stojące na straży porządku publicznego (dozór elektroniczny, w tym elektroniczna kontrola miejsca pobytu realizowana jako środek zabezpieczający), a także (...) stworzenia takich warunków, aby stopniowo codzienne funkcjonowanie w społeczeństwie było coraz bardziej prawidłowe

i bezpieczne (wybrane obowiązki probacyjne, nakładane na czas próby w ramach orzekanych środków probacyjnych i udzielanego przez kuratorów wsparcia, oraz wolnościowe środki zabezpieczające, takie jak terapia i terapia uzależnień).

Źródło: <https://wydawnictwo.iws.gov.pl/produkt/nadzor-prewencyjny/>

Ewa Bienkowska, Lidia Mazowiecka (red.)

Konwencja o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej. Komentarz

Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2024, 484 s.

Publikacja jest jedynym na polskim rynku wydawniczym komentarzem do konwencji Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej. Autorzy omawiają pierwszy europejski akt prawny wprowadzający minimalne wymogi wobec sytuacji prawnej i społecznej ofiar tych zjawisk, odwołując się do polskich regulacji.

Drugie wydanie publikacji uwzględnia zmiany wprowadzone m.in. ustawami:

- z 28 lipca 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks rodzinny i opiekuńczy oraz niektórych innych ustaw, która określa szczególne środki ochrony przed zagrożeniami przestępczością na tle seksualnym i szczególne środki ochrony małoletnich, a także wprowadza wiele zmian w innych ustawach, których celem jest ochrona dziecka;
- z 13 stycznia 2023 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw wprowadzającą zapisy, które w mają chronić przed wtórną wiktymizacją pokrzywdzonych.

Publikacja będzie przydatna dla prawników praktyków (adwokatów, sędziów, prokuratorów), a także funkcjonariuszy Policji, kuratorów, pracowników administracji samorządowej, organizacji pozarządowych. Zainteresuje ponadto przedstawicieli nauki zajmujących się prawami ofiar przemocy domowej.

Komentarz opracowali wybitni specjaliści z zakresu prawa karnego i procesowego, kryminologii, a także wiktymologii.

Źródło: <https://www.profinfo.pl/sklep/konwencja-o-zapobieganiu-i-zwalczaniu-przemocy-wobec-kobiet-i-przemocy-domowej-komentarz,610288.html#informacje>

Marek Skwarcow, Jacek Tomasz Potulski

Świadek koronny w polskim procesie karnym. Ocena instytucji z perspektywy sędziego i adwokata

Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2024, 256 s.

Książka przedstawia instytucję świadka koronnego z perspektywy sędziego i adwokata w sprawach karnych. Omówione zagadnienia dotyczą m.in.

- procedury nadania podejrzanemu statusu świadka koronnego;
- przesłuchania świadka koronnego w postępowaniu sądowym i wartości dowodowej jego zeznań;
- zawieszenia, podjęcia, umorzenia oraz wznowienia postępowania karnego wobec świadka koronnego;
- instytucji świadka koronnego w świetle norm Konstytucji RP i Europejskiej Konwencji Praw Człowieka;
- stosowania instytucji „małego świadka koronnego”.

Oprócz niezaprzeczalnych zalet autorzy przedstawili także wady tego narzędzia stosowanego w walce z przestępczością.

Opracowanie bazuje na doświadczeniu zawodowym autorów, w oparciu o bogate orzecznictwo sądowe, zawiera również konkretne propozycje de lege ferenda.

Książka będzie przydatna w szczególności sędziom, prokuratorom, adwokatom, radcom prawnym oraz aplikantom zawodów prawniczych.

Źródło: <https://www.profinfo.pl/sklep/swiadek-koronny-w-polskim-procesie-karnym-ocena-instytucji-z-perspektywy-sedziego-i-adwokata,589738.html>

Krzysztof Stasiak (red.)

Metodyka pracy kuratora sądowego

Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2024, 688 s.

Publikacja stanowi kompendium wiedzy na temat kurateli sądowej. Jako jedyna na rynku wydawniczym w sposób kompleksowy omawia wszystkie wykonywane przez kuratorów sądowych zadania oraz przedstawia sposoby ich realizacji. Zostały w niej ukazane również początki tej instytucji, jej rozwój oraz ustrój.

Zagadnienia te zaprezentowano przede wszystkim w kontekście prawnym, ale nie pominięto wybranych metod pracy pedagogicznej, które kuratorzy stosują w trakcie wykonywania części obowiązków. W opracowaniu można znaleźć ponadto odpowiedzi na wiele pytań, które pojawiają się w codziennej pracy kuratora.

Książka jest przeznaczona dla kuratorów sądowych, aplikantów kuratorskich, pracowników naukowych oraz studentów wydziałów pedagogiki, prawa, socjologii i psychologii, a także sędziów, prokuratorów i innych osób współpracujących z kuratorami.

Źródło: <https://www.profinfo.pl/sklep/metodyka-pracy-kuratora-sadowego,566208.html>

Jerzy Lachowski (red.)

Polskie prawo karne po 25 latach obowiązywania Kodeksu karnego z 1997 roku

Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2024, 268 s.

25 lat obowiązywania Kodeksu karnego stanowi właściwy moment do oceny stanu polskiego prawa karnego, dokonanej przez pryzmat wprowadzonych nowelizacji, głębszej refleksji nad jakością przepisów prawa karnego, a także krytycznej analizy tego, co zmieniono w jego obszarze, aby wyciągnąć wnioski na przyszłość.

Książka zawiera zbiór wypowiedzi wybitnych przedstawicieli nauki prawa karnego, którzy zaprezentowali swoje referaty podczas XII Ogólnopolskiego Zjazdu Katedr Prawa Karnego, zorganizowanego przez Katedrę Prawa Karnego Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu w dniach 20–21 września 2023 r.

W opracowaniu zawarto rozważania na temat jakości stanowienia prawa w kontekście obowiązywania trzech polskich Kodeksów karnych, omówiono zasadność i celowość wybranych zmian prawa karnego w zakresie podstaw odpowiedzialności karnej, kar, środków karnych, środków związanych z poddaniem sprawcy próbie, a także środków zabezpieczających. Dokonano także głębszej analizy licznych nowelizacji w zakresie części szczególnej Kodeksu karnego.

Publikacja jest przeznaczona przede wszystkim dla pracowników naukowych, którzy prowadzą badania w obszarze szeroko pojętego prawa karnego. Będzie cennym źródłem wiedzy także dla osób biorących udział w procesie legislacyjnym na różnych jego etapach – od opracowania projektu do prac parlamentarnych.

Źródło: <https://www.profinfo.pl/sklep/polskie-prawo-karne-po-25-latach-obowiazywania-kodeksu-karnego-z-1997-roku,564300.html>

Marek Mozgawa (red.)

Groźba w prawie karnym

Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2024, 392 s.

Pojęcie groźby zajmuje istotne miejsce w prawie karnym. Obejmuje ono kilka grup problemów, z którymi od lat borykają się polska doktryna i judykatura. Zagadnienie występuje zarówno w części ogólnej Kodeksu karnego, jak i szczególnej. Jest wskazane jako sposób działania w wielu innych czynach zabronionych, a jako znamień przestępstwa pojawia się również na gruncie tzw. pozakodeksowego prawa karnego.

W opracowaniu szczególną uwagę zwrócono na problematykę groźby karalnej ujętej jako samodzielne przestępstwo przeciwko wolności, określone w rozdziale XXIII Kodeksu karnego (art. 190 k.k.). Rozważania skoncentrowano na dogmatycznych aspektach zagadnienia, takich jak:

- analiza ustawowych znamion;
- kwestie zbiegu przepisów;
- problematyka wymiaru kary;
- aspekty kryminologiczne, procesowe i prawnoporównawcze.

W książce znajdują się także teksty uwzględniające perspektywę historyczną czy psychologiczną oraz obejmujące zagadnienia groźby użycia przemocy w definicji legalnej przestępstw podobnych oraz groźby w prawie cywilnym.

Opracowanie jest przeznaczone dla adwokatów, radców prawnych, sędziów i prokuratorów. Będzie przydatne pracownikom naukowym oraz studentom.

Źródło: <https://www.profinfo.pl/sklep/grozba-w-prawie-karnym,563622.html>

Marek Mozgawa (red.)

Prawo karne materialne. Część ogólna

Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2024, 664 s.

W podręczniku omówione zostały wszystkie najważniejsze instytucje z części ogólnej Kodeksu karnego, m.in. zasady odpowiedzialności karnej i problematyka wymiaru kary. Dla lepszego zrozumienia omawiane treści zilustrowano dużą liczbą praktycznych przykładów. Analizowane zagadnienia przedstawione są w sposób przejrzysty i przystępny, umożliwiając ich szybkie przyswojenie.

Najnowsze wydanie uwzględnia m.in. ostatnie zmiany do Kodeksu karnego wprowadzone tzw. dużą nowelizacją z 7 lipca 2022 roku, istotnie zaostrzające odpowiedzialność karną wobec sprawców przestępstw.

Publikacja jest przeznaczona przede wszystkim dla studentów wydziałów prawa i administracji, pracowników specjalizujących się w prawie karnym, a także praktyków – głównie aplikantów sądowych, prokuratorskich, adwokackich i radcowskich. Stanowi wartościowe źródło wiedzy wymaganej na egzaminach z prawa karnego materialnego, zarówno na studiach wyższych, jak i egzaminach zawodowych.

Marek Mozgawa – profesor doktor habilitowany; kierownik Katedry Prawa Karnego i Kryminologii Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie; autor ponad 200 publikacji z zakresu prawa karnego (w tym monografii, artykułów, glos, komentarzy do Kodeksu karnego, Kodeksu wykroczeń i pozakodeksowego prawa karnego).

Pozostali współautorzy są doświadczonymi pracownikami naukowymi o bardzo bogatym dorobku naukowym i autorami licznych publikacji z zakresu prawa karnego..

Źródło: <https://www.profinfo.pl/sklep/prawo-karne-materialne-czesc-ogolna,544797.html>

Emil Kruk (red.)

Ustawa o ochronie zwierząt. Komentarz

Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2024, 652 s.

W komentarzu omówiono zagadnienia dotyczące m.in. obowiązków wobec zwierząt domowych, gospodarskich i wolno żyjących, ich humanitarnego traktowania, zapewnienia odpowiedniej opieki, zakazu zabijania i znęcania się nad nimi.

Zweryfikowano wiele utrwalonych wcześniej poglądów na instytucje humanitarnej ochrony zwierząt, skupiając się na zagadnieniach najistotniejszych z punktu widzenia praktyki stosowania prawa. Przedstawiono także nowe interpretacje wielu zagadnień od lat opisywanych w literaturze przedmiotu. Dotyczy to w szczególności problematyki nadzoru nad przestrzeganiem przepisów ustawy o ochronie zwierząt oraz odpowiedzialności karnej z tytułu ich naruszenia.

W książce uwzględniono ostatnie zmiany legislacyjne, m.in. przepisy ustawy o Centralnym Azylu dla Zwierząt, a także najnowsze orzecznictwo sądowe.

Komentarz będzie pomocą w pracy: legislatorów, sędziów, adwokatów, radców prawnych, prokuratorów, ale także pracowników administracji: członków samorządowych kolegiów odwoławczych, pracowników administracji ogólnej szczebla gminnego, pracowników Inspekcji Weterynaryjnej oraz przedsiębiorców zajmujących się hodowlą zwierząt, ich transportem, ubojem oraz członków organizacji społecznych, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt.

Źródło: <https://www.profinfo.pl/sklep/ustawa-o-ochronie-zwierzat-komentarz,516759.html>

Agnieszka Ziółkowska (red.)

Ochrona informacji niejawnych. Komentarz

Wydawnictwo Wolters Kluwer, Warszawa 2024, 345 s.

Komentarz stanowi kompleksowe i praktyczne omówienie zagadnień dotyczących m.in.:

- klasyfikowania i przetwarzania informacji niejawnych;
- organizacji ochrony informacji niejawnych;
- bezpieczeństwa osobowego;
- kancelarii tajnych i środków bezpieczeństwa fizycznego;
- bezpieczeństwa teleinformatycznego;
- bezpieczeństwa przemysłowego.

Autorzy publikacji wskazali na wątpliwości i trudności, które mogą pojawić się w związku ze stosowaniem przepisów komentowanej ustawy. W przystępny sposób je wyjaśnili oraz sformułowali szereg postulatów *de lege ferenda*, które wymagają dostrzeżenia przez ustawodawcę.

Publikacja przeznaczona jest dla praktyków – adwokatów i radców prawnych, a także pracowników administracji rządowej i samorządowej, a także specjalistów zajmujących się kwestią bezpieczeństwa i obronności państwa.

Z recenzji dr hab. Agnieszki Piskorz-Ryń, prof. UKSW

Od strony merytorycznej komentarz analizuje problematykę ochrony informacji niejawnej w sposób praktyczny przy pełnym poszanowaniu warsztatu naukowego. Na uwagę zasługuje dobór autorów publikacji. (...) Jest to pierwszy komentarz na rynku napisany w większości przez prawników administratywistów, co wyraźnie wpływa na jego wysoką ocenę.

Źródło: <https://www.profinfo.pl/sklep/ochrona-informacji-niejawnych-komentarz,492246.html>

Michał Królikowski

Funkcjonalność dogmatyki prawa karnego

Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2024, 288 s.

Publikacja stanowi próbę zarysowania kierunku działań mogących przynieść zmianę wyobrażenia o integracji dogmatyki prawnokarnej z potrzebami w zakresie ustalania zasadności ponoszenia odpowiedzialności karnej przez jednostkę. Autor w monografii koncentruje się wokół dogmatyki karnistycznej rozumianej jako metoda naukowa, dzięki której interpretatorzy, na podstawie posiadanej wiedzy, wywodzą z założeń wyjściowych podstawy odpowiedzialności karnej za dane zachowanie i stosują je w rozpatrywanych przypadkach. Zmierza ona do zracjonalizowania odpowiedzialności karnej.

Autor w swoich rozważaniach stara się odpowiedzieć na pytanie, kiedy oraz jaka dogmatyka prawa karnego jest warta podejmowanego wysiłku, skoro jest ona postacią nauki zorientowanej na praktykę. Przedstawia obserwacje dotyczące sensowności tego wysiłku biorąc pod uwagę różnorodność metod, pozorną jednoznaczność stosowanych kryteriów, trudności w akceptacji poglądów między ośrodkami naukowymi, percepcję uczestników wymiaru sprawiedliwości oraz funkcjonowanie środowiska procesowego.

Monografia została podzielona na 4 rozdziały:

Rozdział I dotyczy rozumowania dogmatycznego w prawie karnym, w szczególności dogmatyki w operacjach karnistycznych oraz problemu metody w dogmatyce karnistycznej;

Rozdział II został poświęcony zadaniom dogmatyki w prawie karnym, a więc jej właściwości porządkującej, zarządczej i gwarancyjnej;

Rozdział III odnosi się do funkcjonalności procesowej narzędzi analizy dogmatycznej, w tym negatywnych przesłanek procesowych w trakcie wstępnej kontroli sprawy, badaniu uzasadnienia i uprawdopodobnienia popełnienia czynu zabronionego, badaniu warunków odpowiedzialności karnej w postępowaniu rozpoznawczym i kontroli rozstrzygnięcia sądu;

Rozdział IV zawiera rozważania dotyczące dysfunkcyjności i dalszych perspektyw, w szczególności dyrektyw prawidłowej rekonstrukcji podstaw odpowiedzialności karnej.

Wpływ na kształt monografii miały zmiany w systemie sprawiedliwości zachodzące w ostatniej dekadzie. Dzięki nim przedstawione rozważania nie dotyczą jedynie przydatności i funkcjonalności narzędzi i metod analiz dogmatycznych, ale odnoszą się również do sposobu, w jaki dogmatyka może stać się narzędziem obrony przed procesami zachodzącymi w obszarze wymiaru sprawiedliwości, groźnymi dla demokratycznego państwa prawnego.

Źródło: <https://www.księgarnia.beck.pl/prawo/prawo-i-postepowanie-karne/22573-funkcjonalnosc-dogmatyki-prawa-karnego-michal-krolkowski-prof-uw#opis>

Marcin Dyl, Michał Królikowski (red.)

Ustawa o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu. Ustawa sankcyjna. Komentarz

Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2024, 954 s.

Kompleksowe omówienie ustawy z 1.03.2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (t.j. Dz.U. 2021 r. poz. 1132 ze zm.) wraz z jej najnowszymi zmianami oraz komentarz do wybranych przepisów ustawy z 13.04.2022 r. o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego

W Komentarzu szczegółowo omówiono m.in. zagadnienia dotyczące:

- procedury zawiadomienia o podejrzanej transakcji oraz wstrzymania transakcji lub blokady rachunku w przypadku przestępstwa skarbowego;
- szczególnych środków ograniczających;
- sprawowania kontroli nad instytucjami obowiązany, m.in. upoważnienia do przeprowadzenia kontroli, zasady sporządzania protokołu kontroli;
- obowiązku wyznaczenia osoby odpowiedzialnej za nadzór nad zgodnością działalności instytucji obowiązanej z przepisami ww. ustawy;
- oceny ryzyka instytucji obowiązanych;
- identyfikacji klienta i weryfikacji jego tożsamości, uzyskania informacji na temat celu i charakteru stosunków gospodarczych klienta, a także ich bieżącego monitorowania;
- zakresu informacji podlegających zgłoszeniu oraz procedury zgłoszenia do Centralnego Rejestru Beneficjentów Rzeczywistych;
- kar administracyjnych za niedopełnienie obowiązków wynikających z ustawy (w tym procedurę upubliczniania informacji o nałożonych sankcjach);
- przepisów karnych za niedopełnienie obowiązku przekazania informacji oraz udaremnianie, utrudnianie przeprowadzenia czynności kontrolnych.

Nowe wydanie zostało uzupełnione o omówienie przepisów ustawy dedykowanej do specjalnego traktowania krajów związanych z działaniami przestępczymi.

Sposób interpretacji przepisów regulujących zasady prowadzenia działalności gospodarczej w świetle obowiązków nakładanych omawianymi aktami normatywnymi, poparty jest bogatą praktyką świadczenia doradztwa prawnego przez autorów w zakresie tzw. compliance podmiotom gospodarczym, w tym instytucjom obowiązany.

Komentarz będzie przydatny: sędziom, prokuratorom, adwokatom, radcom prawnym, notariuszom, komornikom, aplikantom zawodów prawniczych, a także wszystkim innym zainteresowanym ww. tematyką: instytucjom finansowym, w tym bankom, zakładom ubezpieczeń, biurach rachunkowym i radcom podatkowym, a także przedsiębiorcom.

Źródło: <https://www.ksiegarnia.beck.pl/prawo/prawo-i-postepowanie-karne/22183-ustawa-o-przeciwdzialaniu-praniu-pieniedzy-oraz-finansowaniu-terroryzmu-ustawa-sankcyjna-komentarz-marcin-dyl-prof-uw>

Julia Berg-Bajraszewska

Zbrodnie „honorowe”. Zagadnienia karnoprawne i kryminologiczne w świetle problematyki obrony przez kulturę

Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2024, 396 s.

Książka stanowi monograficzne opracowanie problematyki zbrodni „honorowych” oraz przestępstw motywowanych kulturowo. W monografii podjęto próbę scharakteryzowania społecznych i kulturowych uwarunkowań zbrodni „honorowych”, a także powiązania powyższej przestępczości ze zjawiskiem migracji oraz dyskryminacji ze względu na płeć.

W pracy poddano analizie m.in. systemy prawne państw, w których zbrodnie „honorowe” stanowią duży problem, tj. Pakistanu, Turcji, Jordanii oraz Indii. Przedstawiono zwłaszcza przepisy odnoszące się do zbrodni „honorowych” oraz te, które są stosowane w celu uniknięcia bądź złagodzenia odpowiedzialności dla sprawców tej przestępczości. Omówienie przepisów prawnych wybranych państw powiązано również z funkcjonującym i stosowanym tam prawem szariatu, wobec czego w monografii scharakteryzowano założenia wynikające z prawa islamskiego. Przedstawiono także rozwiązania działające w państwach europejskich, które określane są jako państwa wielokulturowe, w tym m.in. Holandii oraz Wielkiej Brytanii.

Znaczną część pracy poświęcono dociekaniom dogmatycznoprawnym stanowiącym próbę odpowiedzi na pytanie, czy w ramach instytucji polskiego prawa karnego istnieje przestrzeń do wykorzystania obrony przez kulturę (*cultural defence*), a także jaką rolę czynniki kulturowe mogą mieć w ocenie przypisania sprawcy poszczególnych elementów składających się na strukturę przestępstwa, w szczególności w zakresie strony podmiotowej czynu oraz winy. W monografii rozważaniom poddano również to, czy globalizacja, zachodzące przemiany społeczne oraz nasilająca się migracja uzasadniają konieczność pewnych posunięć legislacyjnych.

Źródło: <https://www.księgarnia.beck.pl/prawo/prawo-i-postepowanie-karne/22276-zbrodnie-honorowe-zagadnienia-karnoprawne-i-kryminologiczne-w-swietle-problematyki-obrony-przez-kulture-julia-berg-bajraszewska>

Paweł Czarnecki, Sonia Głogowska

Nowoczesny e-proces karny. Między teraźniejszością a przyszłością

Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2024, 276 s.

Nowoczesny e-proces karny. Między teraźniejszością a przyszłością to publikacja, która łączy współczesny proces karny z rozwiązaniami, które z mniejszym lub większym prawdopodobieństwem wejdą w życie w przyszłości. Nowoczesny proces karny jest procesem, w którym na szeroką skalę wykorzystywane są narzędzia cyfrowe. Wymaga on od pracowników i funkcjonariuszy organów przyjęcia odpowiedniej postawy w związku ze zmieniającą się rzeczywistością.

Monografia jest rezultatem grantu naukowego uzyskanego w ramach programu strategicznego Inicjatywa Doskonałości w Uniwersytecie Jagiellońskim. Celem publikacji jest przedstawienie złożonych zjawisk zachodzących w świecie nowych technologii oraz wskazanie możliwych sposobów wykorzystania powstających narzędzi w procesie karnym, wraz z rozważeniem ich wpływu na realizację zasad i celów postępowania.

W publikacji omówiono następujące zagadnienia:

- standardy konstytucyjne wobec cyfryzacji procesu karnego;

- zasada cyfryzacji procesu jako zasada procesowa;
- problematyka dowodu elektronicznego oraz dopuszczalności dowodów elektronicznych;
- zmiany konieczne do wprowadzenia w związku z postępującą cyfryzacją procesu;
- e-protokoły, e-doręczenia oraz e-formularze;
- wykorzystanie biometrii behawioralnej na potrzeby procesu karnego;
- prowadzenie akt postępowania karnego;
- wykorzystanie sztucznej inteligencji w postępowaniu przygotowawczym i sądowym.

Publikacja jest opracowaniem wyjątkowym nie tylko ze względu na interesującą tematykę i nowatorskość, ale również przez swój interdyscyplinarny charakter. Autorzy, bazując na rozwiązaniach dogmatycznych, ujęli omawiane zagadnienia w sposób praktyczny, pokazując nowe, często kontrowersyjne perspektywy i następstwa opisywanych zjawisk.

Monografia jest skierowana zarówno do osób zajmujących się dogmatyką prawa karnego, jak i do praktyków (adwokatów, radców prawnych, sędziów i prokuratorów). Będzie cennym punktem wyjścia dla rozważań osób zainteresowanych cyfryzacją i jej wpływem na postępowanie karne.

Źródło: <https://www.księgarnia.beck.pl/prawo/prawo-i-postepowanie-karne/22283-nowoczesny-e-proces-karny-miedzy-terazniejszoscia-a-przyszloscia-sonia-glogowska>

Marta Anna Banaś-Grabek

Środki zabezpieczające w postaci terapii i terapii uzależnień w Kodeksie karnym z 1997 r.

Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2024, 404 s.

Monografia stanowi zmienioną i uaktualnioną rozprawę doktorską autorki. Publikacja stanowi nowatorskie opracowanie zagadnienia środków zabezpieczających w postaci terapii i terapii uzależnień wprowadzonych do Kodeksu Karnego w 2015 roku.

Jest kierowana w szczególności do sędziów, prokuratorów, adwokatów, psychiatrów, psychologów, jak również do innych osób, które zawodowo zajmują się stosowaniem leczniczych środków zabezpieczających.

Praca doktorska została nagrodzona II miejscem w V Edycji „Konkursu na najlepszą pracę doktorską i habilitacyjną z zakresu nauk prawnych” organizowanego przez Instytut Wymiaru Sprawiedliwości.

Źródło: <https://www.księgarnia.beck.pl/prawo/prawo-i-postepowanie-karne/22219-srodki-zabezpieczajace-w-postaci-terapii-i-terapii-uzaleznien-w-kodeksie-karnym-z-1997-r-marta-banas-grabek>

Michał Gałęski, Robert Zawłocki

Przepadek pojazdu mechanicznego

Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2024, 156 s.

Monografia omawia nową instytucję - przepadek pojazdu mechanicznego prowadzonego przez sprawcę przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w ruchu lądowym. Wskazany zabieg legislacyjny od początku rodził wiele kontrowersji nie tylko teoretycznych, ale i praktycznych, a jego nadzwyczajną społeczną wagę dobitnie wyraża fakt, że całą poważną kompleksową zmianę prawa karnego materialnego w przekazie medialnym wiąże się głównie z tym właśnie instrumentem reakcji karnoprawnej.

Głównym celem opracowania jest wyeksponowanie i próba wyjaśnienia dogmatycznych aspektów przepadku pojazdu mechanicznego.

W opracowaniu przedstawiono genezę i rozwój karnoprawnej instytucji przepadku pojazdu mechanicznego, ze szczególnym uwzględnieniem stanowiska doktryny i orzecznictwa na temat możliwości orzekania tego instrumentu reakcji karnoprawnej jako narzędzia przestępstwa prowadzenia pojazdu mechanicznego w stanie nietrzeźwości, a także poddano szczegółowej analizie dogmatycznej (wykładni karnistycznej) nowe przepisy art. 44b, 178 oraz art. 178a § 4 i 5 KK, które tworzą wprowadzoną do rodzimego prawa karnego nową odrębną instytucję obligatoryjnego przepadku pojazdu mechanicznego.

Źródło: <https://www.księgarnia.beck.pl/prawo/prawo-i-postepowanie-karne/21909-przepadek-pojazdu-mechanicznego-robert-zawlocki>

Piotr Kardas

Problem tymczasowego aresztowania na tle aktualnych wymagań teorii i praktyki

Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2024, 272 s.

Celem monografii jest dostarczenie czytelnikowi użytecznego i praktycznego wprowadzenia do problematyki tymczasowego aresztowania, wywołanie dyskusji nad działaniem tej instytucji i jej gwarancjami konstytucyjnymi oraz sformułowanie postulatów de lege ferenda w zakresie brzmienia rozdz. 28 KPK.

W kompleksowy sposób monografia omawia następujące zagadnienia:

- tymczasowe aresztowanie w kontekście instrumentów przymusu procesowego oraz ocen społecznych;
- tymczasowe aresztowanie w świetle badań praktyki stosowania prawa;
- przyczyny nadużywania tymczasowego aresztowania;
- konstytucyjne gwarancje ochrony praw i wolności jednostki w kontekście modelu regulacyjnego tymczasowego aresztowania;
- ocena zgodności regulacji rozdziału 28 KPK z konstytucyjnym, konwencyjnym i unijnym standardem minimalnym na płaszczyźnie generalno-abstrakcyjnej;
- ocena zgodności regulacji rozdziału 28 KPK z minimalnym standardem gwarancyjnym w perspektywie praktyki stosowania prawa (wykładnia operatywna);
- tzw. ogólne przesłanki stosowania tymczasowego aresztowania;
- szczególne przesłanki stosowania tymczasowego aresztowania;

- zakres ustaleń dowodowych sądu w postępowaniu w przedmiocie tymczasowego aresztowania;
- problem alternatywnych dla pozbawienia wolności środków zapobiegawczych.

Publikacja skierowana jest zarówno do teoretyków, jak i praktyków – adwokatów i sędziów.

Źródło: <https://www.ksiegarnia.beck.pl/prawo/prawo-i-postepowanie-karne/22214-problem-tymczasowego-aresztowania-na-tle-aktualnych-wymagan-teorii-i-praktyki-piotr-kardas>

Robert Zawłocki

Traktat o złej sprawiedliwości

Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2024, 294 s.

„Traktat o złej sprawiedliwości” jest poświęcony najważniejszemu bolączkom rodzimego karnego systemu wymiaru sprawiedliwości. Autor nazywa je grzechami polskiej Temidy. Grzechy te dostrzega on na każdym etapie stanowienia i stosowania prawa karnego: w polityce kryminalnej państwa, w treści prawa (karnego materialnego, karnego procesowego i karnego wykonawczego), jak również w złych nawykach jego stosowania. Kolejne krytyczne diagnozy obecnego stanu uzupełnia on własnymi propozycjami koniecznej naprawy szeroko rozumianego wymiaru sprawiedliwości.

Opracowanie to jest przede wszystkim o politykach i prawnikach, a przez to jest skierowane głównie do nich. Perspektywa analizy, jakkolwiek przeprowadzona przez prawnika karnistę, właściwa jest dla przeciętnego obywatela. Dlatego narracja prowadzona jest głównie w sposób przystępny, z maksymalnym pominięciem specjalistycznego języka prawniczego. To sprawia, że jest to lektura skierowana do każdego, komu zależy na dobrej sprawiedliwości.

Kanwą krytycznej analizy są przede wszystkim własne zawodowe doświadczenia Autora, który jest doświadczonym karnistą teoretykiem i praktykiem. Jednak doświadczenia te nie służą zapisaniu osobistych refleksji, lecz stanowią podstawę do dokonania generalnej i systemowej oceny naszego prawa karnego w działaniu.

Polski karny wymiar sprawiedliwości nie funkcjonuje prawidłowo, a kryzys ten z czasem się pogłębia. Przekonuje się o tym niemal każdy, kto ma na co dzień do czynienia z organami ścigania lub sądem. Wydaje się, że Rzeczpospolita Polska znalazła się w tym zakresie w głębokim kryzysie, zwłaszcza jeżeli chodzi o funkcjonowanie sądów. Sytuacja ta wynika z wielu różnych powodów, jednak stanowi sama w sobie powód do pilnego podjęcia odpowiednich działań naprawczych. W przeciwnym razie idea demokratycznego państwa prawnego będzie w Polsce w znacznej mierze tylko fikcją.

Jest to pierwsze tego typu opracowanie w rodzimej literaturze. Jest ono dosadne krytyczne i kontrowersyjne. Jednak jego głównym konstruktywnym celem jest podjęcie koniecznej debaty o tym, jak przywrócić Polakom Sprawiedliwość. Ostatecznie bowiem chodzi o to, aby zwykły człowiek idący do sądu, nie miał uzasadnionego poczucia, że państwo nie spełnia wobec niego swojej podstawowej powinności.

Źródło: <https://www.ksiegarnia.beck.pl/prawo/prawo-i-postepowanie-karne/22191-traktat-o-zlej-sprawiedliwosci-robert-zawlocki>

Agnieszka Błażowska

Kryptowaluty w polskim prawie karnym

Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2024, 182 s.

Pieniądz od zawsze był „towarem” bardzo pożądanym. We współczesnym świecie pieniądze potrafią stanowić ogromną wartość. Wielu chciałoby zarobić lub otrzymać, w jak najszybszym czasie, jak najwięcej pieniędzy. Chęć szybkiego wzbogacenia, prowadzi niekiedy do sięgania po nielegalne środki, a tym samym popełniania czynów zabronionych. Kryptowaluty nie odbiegają w tej kwestii od pieniądza fiducjarnego, gdyż wiele osób po rozbudzeniu fantazji o szybkim wzbogaceniu się, próbuje, poprzez nie do końca uczciwy proceder, pozyskać kryptowaluty.

Monografia przedstawia tematykę odpowiedzialności karnej związanej z rynkiem finansowym kryptowalut, ze szczególnym uwzględnieniem znamion poszczególnych typów rodzajowych czynów zabronionych i przedmiotu ochrony prawnokamej.

Temat pracy został zainspirowany wieloma kontrowersjami a niekiedy tajemnicami, jakie niosą za sobą kryptowaluty, giełdy kryptowalutowe oraz ich użytkownicy. Kryptowaluty, to zderzenie dwóch światów technologii i ekonomii, są to waluty, które funkcjonują w Internecie niezależnie od rządów, polityki i finansów. Ich globalna sieć zapewne zmieni w niedalekiej przyszłości oblicze świata finansowego.

Źródło: <https://www.ksiegiarnia.beck.pl/prawo/prawo-i-postepowanie-karne/22066-kryptowaluty-w-polskim-prawie-karnym-agnieszka-blazowska#opis>

Filip Radoniewicz

Cyberprzestępstwa przeciwko danym komputerowym i systemom informatycznym w kodeksie karnym - propozycje zmian

Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2024, 244 s.

Publikacja stanowi wynik rozważań na temat wybranych przestępstw komputerowych w polskim Kodeksie karnym, a mianowicie: przestępstw przeciwko ochronie informacji (rozdział XXXVIII KK oraz tzw. kradzieży tożsamości (art. 190a § 2 KK). Autor nie poprzestaje jednak na ich analizie, ale proponuje dokonanie modyfikacji, a ponadto przedstawia szereg nowych rozwiązań.

Szczegółowo omówiono poniższe zagadnienia:

- akty prawne: w szczególności Konwencja Rady Europy o cyberprzestępczości sporządzona w Budapeszcie 23.11.2001 r., Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/40/UE z 12.8.2013 r. dotycząca ataków na systemy informatyczne;
- terminologia „informatyczna” w polskim prawie, m.in dane komputerowe/informatyczne, system informatyczny, system teleinformatyczny, system informacyjny, sieć telekomunikacyjna;
- przestępstwa przeciwko ochronie informacji;
- przestępstwo kradzieży tożsamości;
- cyberterroryzm;
- niechciana poczta (spam);
- problematyka zgodności polskich regulacji z prawem Rady Europy i UE;

- nieumyślne przestępstwa przeciwko danym komputerowym i systemom informatycznym w ustawodawstwach innych państw;
- kwestia przestępstw polegających na naruszeniu tzw. „ściśle osobistej sfery życia prywatnego”.

W publikacji przedstawiono także „słowniczek” zawierający wyjaśnienie pojęć za zakresu funkcjonowania sieci komputerowych oraz „technik hakerskich”.

Książka jest adresowana przede wszystkim do radców prawnych, adwokatów, sędziów, prokuratorów oraz pracowników naukowych oraz osób zainteresowanych tematyką przestępczości komputerowej. Powinna być również przydatna dla osób biorących udział w procesie tworzenia prawa.

Źródło: <https://www.ksiegarnia.beck.pl/prawo/prawo-i-postepowanie-karne/21998-cyberprzestepstwa-przeciwko-danym-komputerowym-i-systemom-informatycznym-w-kodeksie-karnym-propozycje-zmian-filip-radoniewicz>

Krzysztof Fila

Domniemanie w polskim prawie karnym

Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2024, 364 s.

Publikacja dotyczy teoretycznoprawnych oraz dogmatycznych zagadnień związanych z posługiwaniem się domniemaniami w prawie karnym. W pracy poruszana jest w szczególności problematyka dotycząca badania faktów relewantnych na gruncie subsumpcji prawnej, budowania normy domniemania, poszukiwania domniemań w obrębie dogmatycznej struktury przestępstwa oraz – na zasadzie kontrpunktu – określenia charakteru procesowego domniemania niewinności. Rozważania prowadzone są z użyciem powtarzającego się przykładu, który ułatwia zaznajomienie się z prezentowanymi tezami. Zwieńczeniem prowadzonych analiz zostało uczynione wskazanie konkretnych obszarów, w obrębie których możliwe jest konstruowanie domniemań bez uchybienia podstawowym funkcjom prawa karnego, przy sygnalizacji również tych miejsc, gdzie domniemania zwyczajowo przywoływane są w sposób sprzeczny z istotą instytucji prawnych.

Monografia skierowana jest zarówno do osób zajmujących się dogmatyką prawa karnego, jak i do praktyków wymiaru sprawiedliwości, dostarczając argumentów, które mogą stać się użyteczne w dyskursie sądowym.

Źródło: <https://www.ksiegarnia.beck.pl/prawo/prawo-i-postepowanie-karne/21875-domniemanie-w-polskim-prawie-karnym-krzysztof-fila>

Jan Widacki

Narkoanaliza. Jej wykorzystanie w śledztwie i pracy służb specjalnych

Wydawnictwo C.H. Beck, Warszawa 2023, 156 s.

Publikacja jest pierwszym opracowaniem monograficznym poświęconym narkoanalizie i jej pozamedycznym zastosowaniom.

Problematykę hipnozy i badań poligraficznych ujęto dość obszernie, ale tylko w zakresie niezbędnym do pokazania, co dla tych technik jest wspólne, a w czym się one różnią i jakie to ewentualnie może mieć konsekwencje prawne.

W rozdziale I opisano początek nauk sądowych i ich istotę. Na tym tle przedstawiono początki anestezji i jej potencjalne możliwości do wykorzystania w śledztwie. Wykorzystanie narkoanalizy w takich celach przedstawiono w rozdziale II. W rozdziale III przytoczono, ujawnione niedawno, polskie doświadczenia z zastosowaniem narkoanalizy do celów kontrwywiadowczych w okresie międzywojennym przez Oddział II Sztabu Głównego Wojska Polskiego. W kolejnym rozdziale przedstawiono doświadczenia z narkoanalizą wykonywane w okresie II wojny światowej, zarówno przez nazistowskie Niemcy, jak i służby Stanów Zjednoczonych Ameryki. W rozdziale V opisano przebieg polskiej dyskusji, toczonej przed wejściem w życie obecnie obowiązującego Kodeksu postępowania karnego, na temat dopuszczalności bądź niewłaściwości narkoanalizy, a także hipnozy i badań poligraficznych. Z kolei rozważania nad sytuacją prawną narkoanalizy pod rządami obecnie obowiązującego Kodeksu postępowania karnego, zarówno w okresie do jego nowelizacji w roku 2003, jak i pod rządami znowelizowanego kodeksu zawarto w rozdziale VI. W rozdziale VII natomiast opisano podobieństwa i różnice między hipnozą, narkoanalizą a badaniem poligraficznym, a także odmienność traktowania tych poszczególnych metod przez przepisy KPK oraz orzecznictwo sądowe. Podsumowanie wiedzy na temat narkoanalizy, jej możliwości faktycznych i zakazów jej stosowania wynikających z obowiązujących unormowań prawnych stanowi rozdział VIII. Ostatni, IX rozdział zawiera dostępne informacje dotyczące współczesnych prób stosowania narkoanalizy poza procesem karnym, np. w działalności służb specjalnych.

Źródło: <https://www.ksiegarnia.beck.pl/prawo/prawo-i-postepowanie-karne/21867-narkoanaliza-jej-wykorzystanie-w-sledztwie-i-pracy-sluzb-specjalnych-jan-widacki>

Rosaline Barbour

Badania fokusowe

Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2024, 272 s.

Badania fokusowe, inaczej zogniskowane wywiady grupowe, to jedna z najbardziej popularnych metod badawczych, stosowanych szeroko w badaniach socjologicznych, psychologicznych i marketingowych. Autorka w książce pokazuje, jak zaplanować i efektywnie przeprowadzić takie badania. Daje wskazówki, jak zapanować nad dyskusją w grupie, a także przedstawia możliwości i ograniczenia tej konkretnej metody badawczej.

Źródło: <https://ksiegarnia.pwn.pl/Badania-fokusowe,1064958167,p.html>

Monika Zielona-Jenek

Sprawcy przestępstw seksualnych przeciw dzieciom

Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2024, 340 s.

Prowadzenie badań nad seksualnością człowieka w ogóle, a także nad jej pozanormatywnymi formami ekspresji, takimi jak przestępstwa seksualne, jest specyficznym wyzwaniem dla nauki. Z jednej strony, od prac prowadzonych

nad tym zagadnieniem oczekuje się, aby dostarczały wiedzy użytecznej dla praktyki społecznej i umożliwiały zapobieganie patologicznemu zjawisku. Z drugiej strony, sam proces badawczy podlega w tym przypadku różnym oddziaływaniom społecznym – przekonaniom i wiedzy potocznej, wartościowaniu i ocenom moralnym.

W drugiej części publikacji Czytelnik znajdzie podsumowanie bieżącego stanu wiedzy naukowej o poznaniu sprawców przestępstw seksualnych przeciw małoletnim. Autorka zaprezentowała je w odniesieniu do trzech podjęć: neuropsychologicznego, poznania społecznego oraz seksuologii. Monika Zielona-Jenek podjęła także próbę podsumowania wyzwań, przed jakimi stoi obecnie nauka o sprawcach przestępstw seksualnych przeciw małoletnim. Choć jak dotąd zgromadzono bogaty materiał badawczy dotyczący tej grupy osób, wciąż da się identyfikować zagadnienia niedostatecznie wyeksplorowane empirycznie oraz wymagające dalszej pracy koncepcyjnej.

Źródło: https://ksiegarnia.pwn.pl/Sprawcy-przestepstw-seksualnych-przeciw-dzieciom,1055980198,p.html?srsltid=AfmBOopoxs09vA-2FtROJXg1UNr-PGmqzE3ILGoLgRO__SLQQZOoPFxWp

Roland Dobrzeniecki-Łukasiewicz

Bezdomność i bezdomni w opinii społeczeństwa polskiego

Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2023, 466 s.

Książka pt. *Bezdomność i bezdomni w opinii społeczeństwa polskiego*, autorstwa doktora Rolanda Dobrzenieckiego-Łukasiewicza, prezentuje bezdomność z punktu widzenia „zwykłego obywatela” stykającego się z tą problematyką jako obserwator zewnętrzny otrzymujący informacje z mediów, plotek i obrazów ulicy i na tej podstawie kształtujący swoje „widzenie problemu”. Przedstawiona publikacja prócz szerokiego spektrum analiz statystycznych, w swym zakresie metodycznym, ujmując część teoretyczną, w której zostały przedstawione aspekty budowania postaw przez wpływ mediów i informacji w nich zawartych. Autor, za pośrednictwem przeprowadzonych badań, ukazuje wiedzę i postawy społeczeństwa polskiego w zakresie bezdomności – przyczyniając się pod tym względem do wytwarzania grupowej niechęci, stereotypów i etykietyzacji. W tym kontekście przedstawione zostało obrazowanie bezdomności i osób bezdomnych przez ogólnie pojęte media. Warunkując tym samym język mowy, który odpowiedzialny jest za działania, kształtowane przez świadomość określoną przez mity, stereotypy czy wręcz archaiczne wnioskowanie z pominięciem wiedzy a w konsekwencji, w skrajnych przypadkach, prowadzący do zachowań patologicznych i kryminalnych.

Problem bezdomności i osób w kryzysie bezdomności ujęty został przez doktora Rolanda Dobrzenieckiego-Łukasiewicza w książce *Bezdomność i bezdomni w opinii społeczeństwa polskiego* zarówno w kontekście działań instytucjonalnych jak i postaw indywidualnych. Ujęcie to w sposób trafny pokazuje kształtowanie się działań pomocowych w kontekście aprobaty społecznej i społecznej wrażliwości. W tym znaczeniu wrażliwość społeczna stanowi ważną zmienną, wprost odnoszącą się do postaw społecznych. Autor ujmując powyższe podając przykład realizacji projektu socjalnego pt. „Najpierw mieszkanie”. Stanowiący z jednej strony bardzo potrzebny projekt kierowany do osób bezdomnych w postaci oferowanych mieszkań mających być podstawowym narzędziem wyjścia z bezdomności. Z drugiej strony zderzamy się jako społeczeństwo z problemem braku mieszkań dla osób „niebezdomnych” czyli funkcjonujących w realiach swoich ról społecznych, ale których nie stać na własne mieszkanie.

Autor opracowania wprost wskazuje na możliwość powstania niechęci jednej grupy do drugiej. Realizacja tegoż projektu może stworzyć antagonizmy społeczne i zwiększenie skali niechęci osób „domnych” wobec bezdomnych, które i tak w obecnej chwili – co potwierdza także przeprowadzone badanie doktora

Dobrzeńckiego-Łukasiewicza nie ma charakteru pozytywnego, a wręcz oparte jest na stereotypach, uprzedzeniach i antagonizmach wywołanych często przez występujące kryzysy.

Źródło: <https://ksiegarnia.pwn.pl/Bezdomnosc-i-bezdomni-w-opinii-spoleczenstwa-polskiego,1037842821,p.html>

Jonathan M. Berman

Antyszczepionkowcy. Historia niewiedzy

Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2023, 306 s.

Kim są antyszczepionkowcy?

Czy szczepionki rzeczywiście są groźne?

Jakie znaczenie mają dla bezpieczeństwa ludzkości?

Jonathan M. Berman ukazuje całe spektrum prawd, półprawd i mitów, jakimi posługują się ludzie, którzy nie chcą szczepić siebie i swoich dzieci. Bada korzenie ruchu antyszczepionkowego, analizując jego historię – od początku XIX wieku aż do czasów współczesnych. Omawia główne hasła i strategie antyszczepionkowców, a także ukazuje różne modele przeciwdziałania ich ruchom.

Antyszczepionkowcy są niezwykle wnikliwą analizą ruchów antyszczepionkowych, a także stanowią źródło rzetelnych informacji na ich temat. To książka zarówno dla osób chcących poszerzyć swoją wiedzę, jak i dla tych, które nie potrafią zająć jasnego stanowiska w dyskusji na temat szczepień. Antyszczepionkowcy to publikacja, która bardzo szeroko omawia ten skomplikowany i dla niektórych kontrowersyjny problem.

Źródło: <https://ksiegarnia.pwn.pl/Antyszczepionkowcy,1013871191,p.html>

Katarzyna Badźmirowska-Masłowska

Zagrożenia dla małoletniego ze strony mediów audiowizualnych w świetle standardów europejskich. Perspektywa prawna i kryminologiczna. Tom I

Zagrożenia dla małoletniego ze strony mediów audiowizualnych w świetle standardów europejskich. Perspektywa prawna i kryminologiczna. Tom II

Wydawnictwo Adam Marszałek, Toruń 2024, 397 s. (tom I), 664 s. (tom II)

Publikacja *Zagrożenia dla małoletniego ze strony mediów audiowizualnych w świetle standardów europejskich. Perspektywa prawna i kryminologiczna* jest pierwszą w literaturze polskiej monografią dedykowaną tej problematyce, w której przyjęto interdyscyplinarne podejście prawno-kryminologiczne. Doniosłość i aktualność podjętej tematyki, kompleksowe jej ujęcie, zaproponowanie autorskiej klasyfikacji zagrożeń czyni ją cennym uzupełnieniem luki w literaturze przedmiotu i wartościową podstawą dla dalszych rozważań tytułowych zagadnień.

Z recenzji dr hab. Katarzyny Chałubińskiej-Jentkiewicz, prof. Akademii Leona Koźmińskiego

Z pełnym przekonaniem mogę rekomendować opublikowanie monografii pt. *Zagrożenia dla małoletniego ze strony mediów audiowizualnych w świetle standardów europejskich*. Perspektywa prawna i kryminologiczna. Imponująca zarówno pod względem treści, jak i bogactwa materiałów źródłowych, obszerna, a zarazem interdyscyplinarna monografia zmierza się z aktualnymi pytaniami odnośnie do sytuacji prawnej dziecka w cyberprzestrzeni, w wielu aspektach tego zagadnienia.”

Źródło: <https://sklep.marszalek.com.pl/pl/glowna/5681-zagrozenia-dla-maloletniego-ze-strony-mediow-audiowizualnych-w-swietle-standardow-europejskich-tom-1.html>

Honorata Janik-Skowrońska

Piecza współdzielona (naprzemienna) w Polsce. Studium prawno-socjologiczne

Wydawnictwo Difin, Warszawa 2024, 312 s.

Z recenzji dr hab. Małgorzaty Such-Pyrgiel, prof. AWSGE

Książka powstała z potrzeby zrozumienia jednej z najważniejszych i najbardziej skomplikowanych kwestii współczesnego prawa rodzinnego – pieczy współdzielonej. Jest to temat, który dotyczy nie tylko specjalistów z dziedziny prawa, socjologii czy psychologii, lecz przede wszystkim rodziców, którzy każdego dnia mierzą się z wyzwaniami związanymi z uregulowaniem i realizowaniem opieki nad dziećmi po rozstaniu. Publikacja dotyczy nie tylko przepisów prawnych, ale głównie ludzkich emocji, relacji i codziennych wyborów. Piecza naprzemienna to nie tylko kwestia regulacji prawnych, ale realne wyzwanie dla rodzin, społeczeństwa i instytucji, które je wspierają.

Książka to ważna publikacja, która łączy perspektywy prawne i socjologiczne w analizie aktualnych problemów rodziny. Zawiera istotne rozważania z obszaru zjawisk współczesnych. Autorka bada między innymi: jak prawne regulacje dotyczące pieczy współdzielonej oddziałują na życie współczesnych rodzin, jak wyglądają relacje między rodzicami a dziećmi, a także na dynamikę przemian życia rodzinnego w Polsce, z wyszczególnieniem ustalania formy sprawowania pieczy nad dziećmi po rozstaniu ich rodziców. Książka ta jest doskonałym przykładem interdyscyplinarnego podejścia, co czyni ją cennym źródłem wiedzy dla socjologów, prawników, pedagogów oraz osób zajmujących się polityką społeczną i życiem rodzinnym.

Publikacja stanowi interesujący wkład do dyskusji na temat funkcjonowania współczesnych rodzin, opiera się na rzetelnych badaniach empirycznych, które ukazują, w jaki sposób przepisy prawa warunkują codzienne życie rodzin po rozstaniu rodziców. Urozmaicheniem monografii jest nie tylko analiza różnorodnych danych statystycznych, czy też badań zrealizowanych przez uznanych badaczy społecznych, ale także ukazanie realnych problemów, z jakimi borykają się rodziny w procesie pieczy współdzielonej. Dla socjologów jest to ważna lektura, która pozwala na głębsze zrozumienie wpływu prawa na struktury społeczne i życie jednostek.

Książka jest szczególnie polecana badaczom społecznym, studentom kierunków socjologicznych, prawnych oraz osobom pracującym w instytucjach wspierających rodziny, ponieważ stanowi nie tylko analizę teoretyczną, ale i praktyczne narzędzie do lepszego zrozumienia współczesnych zjawisk społecznych i życia rodzinnego.

Z recenzji prof. dr. hab. Bronisława Sitka

Monografia stanowi niezwykle cenny wkład w dyskurs o pieczy współdzielonej w polskim systemie prawnym. Autorka z powodzeniem łączy analizę przepisów prawnych z wnikliwymi obserwacjami socjologicznymi, ukazując, jak prawo rodzinne wpływa na życie codzienne rodziców i dzieci po rozstaniu. W dobie rosnącej liczby rozwodów i zmian w modelu rodziny, książka ta staje się lekturą obowiązkową dla prawników, socjologów, psychologów oraz wszystkich zainteresowanych problematyką pieczy nad dziećmi, po rozstaniu rodziców.

Na szczególną uwagę zasługuje interdyscyplinarne podejście, które pozwala zrozumieć zarówno prawne, jak i społeczne wyzwania związane z pieczą współdzieloną. Autorka przedstawia nie tylko interpretację przepisów, ale także realne problemy, z jakimi spotykają się rodziny stosujące ten model pieczy. Zwraca szczególną uwagę na problematykę konfliktu rodziców i jego wpływ na możliwość stosowania pieczy współdzielonej. Badania empiryczne, na których opiera się książka, stanowią solidne fundamenty do wyciągnięcia praktycznych wniosków, co czyni tę publikację użyteczną zarówno dla teoretyków, ale także praktyków. To pozycja szczególnie polecana dla sędziów rodzinnych, adwokatów, psychologów, mediatorów oraz urzędników zajmujących się sprawami rodzinnymi. Jest to również inspirujące źródło wiedzy dla badaczy prawa i socjologii, którzy pragną pogłębić swoje zrozumienie wpływu prawa na życie rodzinne i społeczne. Każdy, kto chce lepiej zrozumieć złożoność pieczy współdzielonej, znajdzie w tej książce nieocenione informacje i wnioski.

Z recenzji Edwarda Kruka, profesora nadzwyczajnego w dziedzinie pracy socjalnej, przewodniczącego ICSP/CIRA, University of British Columbia – Kanada

Książka jest lekturą obowiązkową zarówno dla naukowców, jak i specjalistów z dziedziny rodziny zainteresowanych rodzicielstwem po separacji oraz stopniem, w jakim współrodzicielstwo jest współmierne do potrzeb i najlepszych interesów dzieci i rodzin.

Skrupulatna analiza społeczno-prawna Honoraty Janik-Skowrońskiej dotycząca istotnych czynników w prawnym ustalaniu rodzicielstwa po separacji w kontekście polskim, odzwierciedla gruntowne podstawy najnowszych badań prawnych i socjologicznych na ten temat, co czyni ją istotnym uzupełnieniem naszego zbiorowego zrozumienia bieżących zmian w strukturach i dynamice rodziny oraz relacjach między rodzicami i dziećmi, które kształtują opiekę nad dziećmi po separacji ich rodziców.

Publikacja będzie nieocenioną pomocą dla badaczy z dziedziny prawa i socjologii, praktyków, takich jak sędziowie, prawnicy, mediatorzy, psychologowie, a także rodziców, którzy chcą wprowadzić oparty na współodpowiedzialności układ w wychowaniu dziecka po separacji. Książka ta może także stanowić bardzo potrzebne wytyczne w zakresie regulacji wspólnej odpowiedzialności rodzicielskiej nad dziećmi jako podstawy polskiego prawa rodzinnego. Opracowanie może być uznane za lekturę obowiązkową dla wszystkich zainteresowanych społeczno-prawnym wdrażaniem wspólnej odpowiedzialności rodzicielskiej w Polsce i na świecie.

Źródło: <https://ksiegarnia.difin.pl/piecza-wspoldzielona-naprzemienna-w-polsce-studium-prawno-socjologiczne?search=Piecza%20wsp%C3%B3%B3%B3%C5%82dzielona%20>

Prokuratura wobec współczesnych wyzwań ustrojowych

Wydawnictwo Diffin, Warszawa 2024, 250 s.

Z recenzji dr. hab. Jacka Zaleśnego, Uniwersytet Warszawski

Obecnie w Polsce toczy się ożywiona dyskusja dotycząca Prokuratury, jej zasad – ustrojowych, nowego modelu funkcjonowania i roli, jaką ma pełnić w demokratycznym państwie prawnym. Dyskusja ta zaowocowała społecznymi, bo napisanymi przez środowiska prawnicze, projektami nowych ustaw o ustroju prokuratury. Monografia zawiera opinie zarówno środowiska naukowego, jak i praktyków na temat nowego modelu funkcjonowania prokuratury stojącej przed wyzwaniami zmian cywilizacyjnych i ustrojowych. Artykuły składające się na niniejszą publikację zawierają diagnozę zastanego stanu rzeczy i propozycje, jak powinny być ukształtowane fundamenty prokuratury determinujące jej rolę w przestrzeni wymiaru sprawiedliwości.

(...) Publikacja jest autorską refleksją na temat węzłowych rozwiązań prawnych składających się na ustrój prokuratury w demokratycznym państwie prawnym. Jest to dzieło oryginalne i ważne poznawczo, o istotnych walorach aplikacyjnych. (...) Autorami poszczególnych tekstów są nie tylko akademicy, lecz także praktycy – prokuratorzy, a w części przypadków Autorami są osoby łączące pracę prokuratora z działalnością naukową. W ten sposób refleksja nauk prawnych została połączona z wymiarem ludzkim organizacji, jaką jest prokuratura. W tym trafnym połączeniu rozważań ustrojowych z wymiarem behawioralnym stosunków związanych z prokuraturą widzę udaną aplikację ustaleń Leona Petrażyckiego z zakresu psychologii prawa, że prawo powstaje i jest stosowane w ramach stosunków międzyludzkich ze wszystkimi następstwami wynikającymi z tego faktu. (...) Kluczowe zagadnienia, wokół których koncentruje się podjęta refleksja, to: ile w prokuratorze powinno być śledczego (jeśli w ogóle powinien nim być), a ile oskarżyciela; postępowanie przygotowawcze a prawo do sprawiedliwego rozpatrzenia sprawy przez sąd; co wynika z nauki o zarządzaniu organizacją dla organizacji pracy prokuratury; jaka jest relacja między statusem prawnym prokuratora a efektywnością działania prokuratury w demokratycznym państwie prawnym; czy funkcje ścigania i oskarżania powinny być wykonywane przez organy władzy państwowej, czy też sędowane na rzecz Unii Europejskiej. Są to kwestie kluczowe z punktu widzenia ustroju prokuratury, a przy tym – wokół nich nie doszło do uformowania konsensusu naukowego. (...) Potencjalnymi odbiorcami publikacji są przede wszystkim akademicy zajmujący się procesem karnym, ochroną prawną, prawem konstytucyjnym, jak też prokuratorzy i inni uczestnicy stosunków publicznych.

Źródło: <https://ksiegarnia.difin.pl/ksiazki-naukowe/nauki-spoeczne/prawo-monografie/prokuratura-wobec-wspolczesnych-wyzwan-ustrojowych>

Damian Robert Jaworski

Cyberprzestępczość i nowe technologie. Współczesne wyzwania nauk prawnych

Wydawnictwo Diffin, Warszawa 2024, 210 s.

Z recenzji Prof. dr. hab. Mirosława Sadowskiego, Uniwersytet Wrocławski, sędzia Sądu Najwyższego

Publikacja stanowi rezultat wspólnej pracy autorów podjętej z inicjatywy redaktora, którego celem było zaangażowanie początkujących naukowców w proces identyfikacji oraz badania współczesnych problemów nauk prawnych związanych z cyberprzestępczością i nowymi technologiami. W znakomitej większości publikacja traktuje o zagadnieniach związanych z prawem karnym, jednakże w końcowej części dzieła nie zabrakło materii z pogranicza innych gałęzi, w szczególności prawa cywilnego. Dzieło porusza w pierwszej kolejności kwestie dotyczące walut wirtualnych, przeszukania na odległość oraz przechowywania pornografii dziecięcej na informatycznych nośnikach danych. Następnie omówiono problematykę działania pod przykryciem w ramach zakupu kontrolowanego, współpracy międzynarodowej w ściganiu cyberprzestępstw oraz stalkingu i kradzieży tożsamości w świecie wirtualnym. Całość wieńczą rozważania na temat sharentingu, kształtowania się sztucznej inteligencji w prawie europejskim oraz doręczeń elektronicznych w postępowaniu cywilnym.

Recenzowane dzieło jest pracą w pełni dojrzałą o wysokiej wartości naukowej. Autorzy – w sposób rzeczowy i kompetentny – wskazali węzłowe problemy prawne wynikające z cyberprzestępczości i nowych technologii. Wysokie walory naukowe ocenianej pracy pretendują ją do wysokiej oceny. Uważam, że z czasem uzyska ona niezwykle wysokie miejsce w dyskursie publicznym, stając się dziełem pomocnym dla prawników praktyków: sędziów, prokuratorów czy pełnomocników procesowych. Recenzowana praca może także zainteresować każdego, kto pragnie poszerzyć swoją wiedzę w obszarze najnowszych problemów związanych z technologiami informatycznymi.

Z recenzji dr. hab. Tomasza Przesławskiego, Uniwersytet Warszawski, sędzia Sądu Najwyższego

Recenzowane opracowanie stanowi interesującą próbę zmierzenia się z zagadnieniami prawnymi, które pojawiają się w związku z zastosowaniem technologii informatycznej w różnych sferach ludzkiego życia. Autorzy monografii wnikliwie analizują wybrane elementy świata wirtualnego na tle różnych gałęzi prawa, zarówno krajowego, jak i międzynarodowego. Publikacja poszerza wiedzę w zakresie funkcjonowania prawa w odniesieniu do rzeczywistości, której szybkości rozwoju oraz kierunku nie da się dzisiaj przewidzieć.

Źródło: <https://ksiegarnia.difin.pl/ksiazki-naukowe/nauki-spoeczne/prawo-monografie/cyberprzestepczosc-i-nowe-technologie-wspolczesne-wyzwania-nauk-prawnych>

Robert Mroczek

Transgraniczny charakter przestępstwa handlu ludźmi. Zagadnienia prawnokarne i kryminologiczne

Wydawnictwo Diffin, Warszawa 2024, 536 s.

Z recenzji Prof. dr hab. Wiesław Pływaczewski, Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

Problematyka handlu ludźmi z dogmatycznego, karnoprawnego i kryminologicznego punktu widzenia stanowi przedmiot aktywnej międzynarodowej, europejskiej oraz krajowej działalności prawodawczej i żywego zainteresowania nauki prawa. Książka jest syntezą zagadnień związanych z analizą tego zjawiska zarówno w zakresie prawa karnego materialnego, jak i kryminologii. Jest najbardziej aktualnym kompendium wiedzy w tematyce handlu ludźmi na polskim rynku wydawniczym. Skierowana jest przede wszystkim do praktyków (funkcjonariuszy organów ścigania, prokuratorów, sędziów, adwokatów), a także naukowców i nauczycieli akademickich, prowadzących wykłady z zakresu prawa karnego materialnego i kryminologii. Będzie również przydatna studentom na kierunkach prawo, kryminologia, kryminalistyka i bezpieczeństwo wewnętrzne.

Nie ulega wątpliwości, że atutem monografii jest jej warstwa profilaktyczna. Problematyka przeciwdziałania przestępczości kojarzonej z handlem ludźmi potraktowana została przez Autora dogłębnie i wieloaspektowo. Podjęte wyzwania badawcze dotyczą nie tylko zagadnień prawnych, społecznych ale także kryminologicznych i wiktymologicznych. (...) Przyznać należy, że warstwa badawcza publikacji jest wyjątkowo interesująca. Dokonana analiza pozwoliła na ukazanie ewolucji poglądów na temat prezentowanej problematyki. Można zatem stwierdzić, że niniejsza publikacja stanowi cenne źródło inspiracji w zakresie kreowania efektywnych strategii zapobiegawczych.

Z recenzji dr. hab. Radosława Krajewskiego, prof. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

W publikacji Autor zawarł wiele interesujących odniesień, w tym co do mechanizmów popytu i podaży, które są istotne dla handlu ludźmi, jak też tego, że jest on udziałem zorganizowanych grup przestępczych, dla których zyski z niego zasilają inne przestępcze pola aktywności (...). Niby jest to dość oczywiste, Autor jednak odpowiednio wyeksponował te kwestie porządkując tym samym przestrzeń poznawczą dotyczącą procederu handlu ludźmi.

Źródło: <https://ksiegarnia.difin.pl/ksiazki-naukowe/nauki-spoeczne/prawo-monografie/transgraniczny-charakter-przestepstwa-handlu-ludzi-zagadnienia-prawnokarne-i-kryminologiczne>

Aneta Kowalewska, Danuta Sowińska

O przemocy. Rozmowy ze wstydem

Wydawnictwo Diffin, Warszawa 2024, 188 s.

Książka jest zbiorem rozmów z osobami, które doświadczyły przemocy w różnych formach. Autorki książki starają się zgłębić przyczyny i skutki przemocy oraz jej wpływ na psychikę ofiar. Przez dialog i dzielenie się doświadczeniami, starają się uświadomić czytelnikom, że przemoc nie powinna być bagatelizowana i że istnieje wiele sposobów wsparcia dla osób doświadczających przemocy. Książka ma na celu również zwrócenie uwagi społeczeństwa na problem przemocy oraz zachęcenie do działań mających na celu jej zwalczanie.

Ze wstępu:

Widziałam dłonie z powyrywaniem przez oprawcę paznokciami. Delikatną, kobiecą skórę przypalaną papierosem. Prerażone oczy dzieci i nastolatkę wykorzystywaną seksualnie przez ojca, do której matka mówiła: „toć to nie mydło, to się nie wymydl...”. Widziałam obezwładniający strach, zaczesane starannie włosy, by nie było widać pustych miejsc po wyrwanych puklach, tomy akt z zaschniętymi łzami na zapisanych drobnym drukiem kartach. Usłyszałam dziesiątki przesiąkniętych dymem papierosowym historii o strachu, krzywdzie, cierpieniu, bezradności. Gdzieś pod powiekami pozostaną na zawsze twarze kobiet z bliznami na skroni, dzieci do krwi obgryzających paznokcie, ofiar, które niejednokrotnie przed przyjazdem interweniującej policji sprzątały mieszkanie po domowej awanturze, w amoku zacierających ślady przestępstwa. (...) Ceń, co masz. Rodzina to nie zbiór osób zamieszkujących wspólną powierzchnię mieszkalną. To miłość, szacunek, zaufanie, troska. Ci, którym udało się stworzyć bezpieczny, kochający dom i dać dzieciom szczęśliwe dzieciństwo, dali im największy skarb. Tym, którym odebrano dzieciństwo, wyrządzono nieodwracalną krzywdę. (...)

Jeśli teraz ktoś Cię krzywdzi, poniża, upokarza, pamiętaj, wokół Ciebie są ludzie, którzy mogą pomóc, daj im szansę. Każdy dzień daje Ci szansę na nowy początek, walcz! A jeśli ta książka pomoże choć jednej z ofiar domowej przemocy, warto było o nią powalczyć. Każdy dzień daje Ci szansę na nowy początek!

Źródło: <https://ksiegarnia.difin.pl/ksiazki-naukowe/nauki-spoeczne/psychologia/o-przemocy-rozmowy-ze-wstydem>

Aleksandra Sara Jankowska

Technika i taktyka kryminalistyczna Policji Państwowej w województwie poznańskim okresu międzywojennego

Wydawnictwo Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Bydgoszcz 2024, 392 s.

Monografia przybliży wybrane zagadnienia techniki i taktyki kryminalistycznej Policji Państwowej okresu międzywojennego. W oparciu o studium przypadków omawia środki i narzędzia dochodzenia policyjnego, ich dobór oraz praktyczne zastosowanie. Autorka analizuje obszerny materiał źródłowy: protokoły rewizji, oględzin miejsca przestępstwa, przesłuchania i rozpytania świadków, akta dochodzeń, zbiory kart daktyloskopijnych i albumowych, fonogramy, sprawozdania, meldunki sytuacyjne, księgi stacyjne posterunków, opinie biegłych, ekspertyzy Laboratorium Centrali Służby Śledczej, wykazy przestępczości, księgi proto-

kołów inspekcyjnych, arkusze ewidencyjne, rysopisy, listy gończe, podręczniki służby śledczej, wewnętrzne instrukcje i rozkazy. We wnioskach dokonuje oceny skuteczności dawnych procedur policyjnych.

Źródło: <https://nowawydawtest.ukw.edu.pl/produkt/technika-i-taktyka-kryminalistyczna-policji-panstwowej-w-województwie-poznanskim-okresu-miedzywojennego/>

Joanna Mucha (red.)

Przyszłość mediacji karnej

Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznań 2024, 108 s.

Nowoczesne podejście do wymiaru sprawiedliwości w sprawach karnych nie powinno opierać się wyłącznie na kwestii ukarania sprawcy i wysokości kary wymierzanej często po długoletnich procesach, lecz wymaga dostrzeżenia oczywistego potencjału tkwiącego w wykorzystaniu instrumentów konciliacyjnych, w tym zwłaszcza mediacji. Dane statystyczne pokazują jednak, że wykorzystanie mediacji w postępowaniu karnym jest znikome. Czy zatem mediacja karna w polskim systemie prawnym jest przykładem nieudanego eksperymentu ustawodawcy? Czy zmarnowano jej potencjał? Czy w obecnym modelu procesu karnego istnieje potrzeba korzystania z mediacji? Czy proces karny może funkcjonować bez mediacji i czy może funkcjonować z mediacją wykorzystywaną na większą skalę? Jakie są warunki niezbędne do efektywnego wykorzystywania mediacji w procesie karnym? Jakie są oczekiwania wobec mediacji ze strony sędziego i co w mediacji mogą zyskać osoba pokrzywdzona i sprawca? Dlaczego nie korzysta się z mediacji na etapie postępowania przygotowawczego i czy można zmienić ten stan rzeczy? Próba udzielenia odpowiedzi na te pytania podjęta w niniejszym opracowaniu z pewnością przybliży do rozstrzygnięcia tytułowej kwestii, dotyczącej perspektyw mediacji karnej w Polsce.

Źródło: https://press.amu.edu.pl/pl/przyszlosc_mediacji_karnej.html

Zbigniew Lasocik, Łukasz Wieczorek (red.)

Eksploatacja seksualna w Europie z perspektywy popytu. Raport z badań międzynarodowych

Wydawnictwa Uniwersytetu Warszawskiego, Warszawa 2024, 434 s.

The publication is a translation of the final report on international research project Demand for sexual exploitation in Europe (DESIRE), conducted within the Prevention of and Fight against Crime Programme, financed by the European Commission. Five countries participated in the project: Belgium (coordination), Croatia, the Netherlands, Poland and Sweden. The authors of the texts included in this report describe the connections and interactions between legislative and institutional solutions in the sexual services sector (prostitution) and human trafficking for sexual exploitation in the researched countries. The report concludes with practical proposals for solutions to counter human trafficking for sexual exploitation.

The publication is licensed under the Creative Commons Attribution-ShareAlike 3.0 Poland license (CC BY 3.0 PL) (full license available at: <https://creativecommons.org/licenses/by/3.0/legalcode>).

Publikacja dostępna on-line: https://wuw.pl/data/include/cms/eksploatacja_online.pdf

Źródło: <https://www.wuw.pl/product-eng-19550-Eksploracja-seksualna-w-Europie-z-perspektywy-popytu-Raport-z-badan-miedzynarodowych-E-BOOK.html>

Aleksandra Stachelska

Kradzież tożsamości z udziałem nieletnich - wybrane aspekty prawne i kryminologiczne

Wydawnictwo Temida 2, Białystok 2024, 235 s.

Monografia dr Aleksandry Stachelskiej (Wydział Prawa, Uniwersytet w Białymstoku) Kradzież tożsamości z udziałem nieletnich – wybrane aspekty prawne i kryminologiczne została poświęcona problematyce przestępstwa kradzieży tożsamości z udziałem nieletnich. W książce są zawarte wyniki ogólnopolskich badań sentencji prawomocnych orzeczeń sądowych z lat 2012-2022 w zakresie czynu karalnego z art. 190a §2 k.k. popełnionych przez nieletnich sprawców. Badania umożliwiły pozyskanie informacji o nieletnich sprawców kradzieży tożsamości oraz ich ofiar, a także o modus operandi sprawców oraz związkach z cyberprzestrzenią. Możliwe było również przyjrzenie się praktyce orzeczniczej, m.in. nie pozbawionej wad kwalifikacji zachowań nieletnich jako czyn karalny z art. 190a §2 k.k. przez wydziały rodzinne i nieletnich sądów rejonowych z całej Polski.

Źródło: <https://temida2.uwb.edu.pl/ksiazka/455-kradziez-tozsamosci-z-udzialem-nieletnich-wybrane-aspekty-prawne-i-kryminologiczne>

Justyna Omeljaniuk

Przestępstwo bezprawnego pozbawienia wolności w ujęciu kryminologicznym

Wydawnictwo Temida 2, Białystok 2024, 244 s.

Wolność – oprócz życia i zdrowia – stanowi niezwykle cenne dobro, jakie posiada człowiek. Jest wiele rodzajów wolności i wiążących się z nimi uprawnień. Są one objęte ochroną nie tylko w formie norm moralnych przyjętych w danym społeczeństwie, ale także norm prawnych. Art. 31 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej¹ stanowi, że „Wolność człowieka podlega ochronie prawnej”. Każdy jest zobowiązany szanować wolności i prawa innych. Jest to uregulowanie chroniące ludzką wolność i możliwość swobodnego korzystania z niej. Wolność objęta jest też ochroną prawną m.in. w rozdziale XXIII kodeksu karnego z 1997 r., penalizującym przestępstwa przeciwko wolności, w tym jej bezprawne pozbawienie.

Niniejsze opracowanie ma przede wszystkim charakter kryminologiczny. Przedmiotem badań uczyniono przestępstwo bezprawnego pozbawienia wolności. Do przeprowadzenia badań empirycznych dotyczących tego czynu skłoniła konieczność aktualizacji wiedzy o nim oraz kryminologiczna analiza jego

stanu. Zawarte w monografii rozważania prawne mają jedynie charakter wprowadzający do problematyki omawianego przestępstwa.

Źródło: <https://temida2.uwb.edu.pl/ksiazka/452-przestepstwo-bezprawnego-pozbawienia-wolnosci-w-ujeciu-kryminologicznym>

Andrzej Józef Kozłowski, Iwona Zofia Czaplicka-Kozłowska

Zarządzanie kadrami w policji. Stosowane narzędzia w ocenie pracowników

Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn 2024, 162 s.

Z recenzji wydawniczej prof. dr. hab. Kazimierza Krzakiewicza

Przedstawiona monografia stanowi nowe ujęcie kwestii zarządzania kadrami w policji. W ostatnich latach (można przyjąć, że od przemian ustrojowych na przełomie lat 80. i 90. ubiegłego wieku) nie ukazała się żadna publikacja w tak szeroki i dogłębny sposób prezentująca obraz zarządzania kadrami w policji. Jest wiele publikacji o funkcjonowaniu policji, ale najczęściej odnoszą się one do realizacji (...) zadań na zewnątrz tej formacji. Wiele opracowań dotyczy analizy aktów prawnych, decyzji w obrębie przeciwdziałania naruszenia przez obywateli prawa czy w ogóle bezpieczeństwa obywateli. Nie analizuje się przyczyn zjawisk wskazujących na niedopełnienie obowiązków czy wydanie niewłaściwych decyzji, głównie wynikających z niewłaściwie ukształtowanego systemu kompetencji na poszczególnych stanowiskach i kwalifikacji osób wykonujących te obowiązki. Oceniana książka jest poświęcona zarządzaniu kadrami z pozycji przede wszystkim kwalifikacji oraz ich budowania i wykorzystywania w funkcjonowaniu policji. W odniesieniu do (...) zarządzania kadrami, szczególnie kształtowania kwalifikacji i ich wykorzystania w ocenie funkcjonariuszy policji (...), publikację oceniam jako pionierską na polskim rynku wydawniczym.

Źródło: <http://wydawnictwo.uwm.edu.pl/sklep/produkt-info/shop/61/2066/zarzadzanie-kadrami-w-policji-stosowane-narzedzia-w-ocenie-pracownikow.html>

Marcin Niedopytalski

Ewolucja Kryminologii Przełomowe Teorie i Techniki w Zwalczaniu Przestępczości

Wydawnictwo Ridero IT Solution, 2023, 436 s.

Autor, zgłębiając obszar kryminologii, postrzega ją jako multidyscyplinarną dziedzinę naukową zajmującą się badaniem przestępczości, przyczyn i konsekwencji zachowań przestępczych, jak również systemu reagowania na te zjawiska przez społeczeństwo i państwo. Kryminologia łączy w sobie wiedzę z zakresu prawa, psychologii, socjologii oraz nauk o zachowaniu.

Źródło: https://ridero.eu/pl/books/evolucja_kryminologii_przelomowe_teorie_i_techniki_w_zwalczaniu_przestepczosci/

Justyna Włodarczyk-Madejska, Dominik Wzorek

W pogoni za... Praktyka korzystania z europejskiego nakazu aresztowania przez polskie organy wymiaru sprawiedliwości

Wydawnictwo Instytutu Nauk Prawnych PAN, Warszawa 2024, 296 s.

Celem książki jest opisanie praktyki wydawania europejskich nakazów aresztowania przez polskie sądy oraz wykonywania ich przez organy sądowe innych państw członkowskich UE, a także opisanie doświadczeń osób poddanych procedurze ENA. Korzystając z różnorodnych metod i technik badawczych, Autorzy starali się w toku prowadzonych analiz odpowiedzieć na pytanie, jak w praktyce funkcjonuje jeden z najstarszych mechanizmów europejskiej współpracy sądowej, jakim jest europejski nakaz aresztowania, w tym również jakie są doświadczenia postekstradycyjne Polaków wydanych z Wielkiej Brytanii i innych krajów wskutek kontaktu z polskim lub brytyjskim wymiarem sprawiedliwości.

To, co dotąd w zasadzie niespotykane w literaturze dotyczącej ENA, lub zupełnie sporadycznie, jest z pewnością największym atutem niniejszej książki. Są to historie osób, wobec których instrument ten został zastosowany, a więc bardzo konkretne przykłady pokazujące blaski i cienie życia badanych – w kraju przed i po emigracji oraz na emigracji. Historie te pokazują, jak wiele w ich życiu zmieniło przekazanie do Polski, jak duża część ich życia uległa zniszczeniu wskutek takiego przekazania. Książka ta prezentuje zatem dwojakie, często diametralnie różne, spojrzenie na ENA – oczami osób stosujących ten instrument, ale również oczami osób, wobec których został on zastosowany. Autorom monografii zależało na tym, by spotkały się one w jednym miejscu, w jednej publikacji, po to by osoby, które sięgną do książki, miały pełny obraz kryjący się pod hasłem „stosowanie ENA”.

Autorzy sięgnęli po wiele metod badawczych: analizę przepisów prawa, literatury i danych zastanych. Przeprowadzili szereg badań, a wśród nich badanie akt spraw sądowych, wywiady z osobami mającymi doświadczenie postekstradycyjne oraz wywiady eksperckie z osobami mającymi kontakt w pracy z takimi osobami. Badanie akt miało charakter ogólnopolski, dzięki czemu jego wyniki pozwalają przyjrzeć się stosowaniu ENA przez polskie sądy. Wywiady eksperckie z kolei pozwalają poznać głębiej tajniki funkcjonowania tego instrumentu, pojawiających się trudności i sposobów radzenia sobie z nimi przez poszczególne podmioty zaangażowane na pewnym etapie w ten instrument.

Źródło: <https://inp.pan.pl/w-pogoni-za-praktyka-korzystania-z-europejskiego-nakazu-aresztowania-przez-polskie-organy-wymiaru-sprawiedliwosci/>